

Handlingsplan akut hemlöshet

- sammanställning av identifierade åtgärder
för att förstärka förvaltningarnas arbete
med akut hemlöshet

Göteborgs
Stad

Handlingsplan akut hemlöshet

Aktiviteterna i nedan handlingsplan har identifierats i förvaltningsgemensamma genomlysningar och utredningar. Aktiviteterna förväntas samlat bidra till att förstärka förvaltningarnas arbete med att förebygga och minska den akuta hemlösheten. Aktiviteterna har koppling dels till kategoriplan vuxna och aktiviteten *Plan för långsiktiga boendelösningar* (Ta fram en handlingsplan för att stärka arbetet med att stödja personer som befinner sig i akut hemlöshet att komma till långsiktiga boendelösningar), dels till förslag till ny hemlöshetsplan 2025-2026 *fokusområde 2 Ingen ska bo eller leva på gatan* (insats *Minska långvariga och återkommande placeringar på akuta boenden* och insats *Förstärka det uppsökande arbetet*).

Enheten för kvalitet ansvarar för att, tillsammans med boende och hemlöshet (processledare och verksamhetsutvecklare) samordna arbetet med planens aktiviteter och uppföljningen av den samma. Uppföljning av handlingsplanen sker löpande i avdelningschefsnätverket vuxen och försörjningsstöd.

Aktivitet	Beskrivning	Ansvar	När?
Uppsökarverksamheten ska utveckla ett strukturerat arbetssätt för länkning till socialförvaltningarnas vuxenenheter	I genomförda behovsanalyser framgår ett behov av att utveckla länkingsarbetet och göra det mer tydligt för socialkontoren hur Uppsökarenheten arbetar. Det finns även behov av en tydligare kommunikation utifrån personers behov som blir synliga på övernattningsplatserna och i kontakt med uppsökarenheten. Denna information ska kunna användas på ett mer effektivt sätt under utredning/handlägningsprocessen. Hur ska det genomföras? Uppsökarenheten får i uppdrag att arbeta fram ett strukturerat arbetssätt och stämma av och förankra det i samverkansgruppen för boendesociala frågor. <i>Följande förslag finns att utgå ifrån:</i> • Frågeformulär att utgå ifrån med de viktigaste områdena inför ansökan på socialkontor. Inspiration kan hämtas från boendekartläggning och från projektet Socialsekreterare med uppsökande uppdrag. • Rutin med återkoppling på natten/morgonen till aktuellt socialkontor? • Kunna ta emot på övernattningsplats i fem dagar i rad och under tiden genomföra utredning i samarbete mellan fältsekreterare och ordinarie socialkontor. Kan fungera som ett erbjudande om personen föredrar övernattningsplats under utredningstiden. Ett sätt att lyckas hålla personen tillgänglig för utredande samtal. • Ingå i strukturen att en person inte kan erbjudas plats hur länge som helst, utan att kontakt tas med socialkontor för ansökan om boende. Exempelvis två veckor? • Beskriva hur fältsekreterare kan bidra i utredningsarbetet efter	Boende och hemlöshet	Påbörjat, slutförs hösten 2024.

	samtycke från klienten. • Tydliggöra att personal kan ha rum tillgängliga för fysiska och digitala möten med socialsekreterare. • Fältsekreterare kan följa med på studiebesök till boenden • Fältsekreterare kan vid behov skjutsa personen till socialkontoret.		
Utveckla handboken för handläggning av bistånd till boende och ge metodstöd till socialförvaltningarna	I genomförda behovsanalyser har det framkommit ett behov av en ökad likvärdighet i bedömningar mellan socialförvaltningarna och ett likvärdigt arbetssätt som innebär att fokus flyttas från korta beslut och akutboende till att sträva efter att så långt som möjligt arbeta med långsiktiga beslut och boendelösningar. Det har även framkommit ett behov av att öka samsyn och förståelse mellan socialkontoren och öppna och uppsökande verksamheter kring begrepp och arbetssätt genom tydligare gemensamma förhållningssätt. Hur ska det genomföras? Enheten för kvalitet får i uppdrag att utveckla handboken för handläggning av bistånd till boende och ge metodstöd i enlighet med praxis, rutiner och förhållningssätt i handboken till socialförvaltningarna. Uppdraget ska genomföras i nära samarbete med socialförvaltningarnas vuxenenheter. Avstämning och förankring bör även ske med samverkansgruppen för boendesociala frågor. <i>Förslag till utvecklingsområden:</i> • Tydliggöra att vi kan behöva tolka den enskildes stödbehov utifrån fler informationskällor än de uttryckta behoven från den enskilde. Exempelvis är det ovanligt att personer i denna målgrupp säger rakt ut att de behöver stöd eller vill ha hjälp med sitt missbruk. Samtidigt är det uppenbart för professionella	Enheten för kvalitet	Hösten 2024

	i omgivningen att så är fallet och de kan beskriva det genom information om hur personen agerar i situationer som de möter dem i. • Vid behov tydliggöra vad som menas med "nöd", samt vägledning vid tolkning av "nöd". • Säkerställa att det framgår att "första insatsen" inte måste vara akutboende eller kollektiv boendemiljö för målgruppen. Stöd i hur socialkontor kan planera för långsiktiga insatser direkt från en akut hemlöshetssituation. • Vägledning vid tolkning av "bostadssökande utifrån sin förmåga" • Tydliggöra att socialsekreteraren bör informera och hjälpa den enskilde att precisera eller komplettera sin ansökan ifall önskemålen är otydliga eller om de inte känner till vad som kan erbjudas. En ansökan om "en lägenhet" kan exempelvis efter några följdfrågor landa i en ansökan om kollektivt boende med stöd. Vi kan inte förvänta oss att personer i denna målgrupp vet vad vi inom socialtjänsten kallar olika insatser eller vad vi menar med olika begrepp. • Förflyttning från akutboende som insats till att sträva efter mer långsiktiga boendelösningar. Här finns en koppling till målet att utöka Bostad först.		
--	---	--	--

Genomföra utbildningsinsatser om rätten till bistånd till boende för uppsökande, öppna och utförarverksamheter	Genomförda behovsanalyser har visat att det föreligger ett behov av ökad kunskap om rätten till bistånd till boende inom Boende och hemlöshet. Hur ska det genomföras? Enheten för kvalitet får i uppdrag att tillsammans med Boende och hemlöshet planera och genomföra utbildningsinsatser för Boende och hemlöshet med fokus på lagstiftning och handlägningsprocessen av bistånd för boende. Utbildningen får gärna utgå från ett fiktivt exempel och lämna utrymme för frågor och reflektioner. Utbildningens upplägg planeras i samarbete mellan processledare vuxen och verksamhetsutvecklare inom Boende och hemlöshet.	Enheten för kvalitet	
Ta fram och implementera rutiner för samverkan mellan Uppsökarenheten, Socialjouren och socialkontoren	De senaste åren har antalet personer som befinner sig i akut hemlöshet och nyttjar uppsökarenhetens platser ökat. Detta medför ett högt tryck på Socialjouren och uppsökarenheten. De utredningar och behovsanalyser som har genomförts visar att det saknas en tydlig ansvarsfördelning och samverkan mellan myndighetsutövande socialtjänst, Socialjouren och Boende och hemlöshets uppsökarenhet gällande individer som Uppsökarenheten kommer i kontakt med. Utifrån detta behöver en samverkansrutin upprättas och implementeras. Hur ska det genomföras? Samverkansgruppen för boendesociala frågor får i uppdrag att ta fram en samverkansrutin mellan uppsökarenheten, de fyra socialförvaltningarna samt Socialjouren. I rutinen ska det framgå hur vi ska arbeta för att undvika att personer, som har ett pågående ärende hos någon av de fyra socialförvaltningarna, sover på uppsökarplatserna och att rätt målgrupp nyttjar övernattningsplatserna. Rutinen syftar även till att undvika att	Boende och hemlöshet Enheten för kvalitet	Hösten 2024

	brukare hänvisas mellan de samverkande verksamheterna och till att minska trycket på Socialjouren och Uppsökarenheten. I rutinen ska det framgå vad som ska göras, vem som ska göra vad och när det ska göras. Som underlag för arbetet används analysrapporten ”Akut hemlöshet”.		
Förstärkt samverkan mellan socialjouren och de fyra socialförvaltningarna i pågående ärenden	Genomförd analys av förvaltningarnas arbete med akut hemlöshet visar att Socialjouren frekvent hanterar ansökningar om boende från brukare med en tillhörighet till någon av stadens fyra socialförvaltningar. Analysen visar även på ett visst utvecklingsbehov kopplat till samverkan mellan Socialjouren och socialförvaltningarnas vuxenenheter. Detta för att undvika att klienter hänvisas till socialjouren och för att säkerställa en ökad likabedömning. Hur ska det genomföras? Respektive socialförvaltning får i uppdrag att gå igenom förvaltningens ärenden där en ansökan om boende hanterats av Socialjouren och analyserar förvaltningens hantering av ärendet. Finns det några förbättringsområden i förvaltningens egen hantering? Finns det några förbättringsområden i Socialjourens hantering? Därefter sker ett samverkansmöte med Socialjouren för att diskutera resultatet av kartläggningen och hur samverkan kan förstärkas och förbättras i pågående ärenden.	Respektive socialförvaltning	

Förflyttning från akutboende till mer långsiktiga boendelösningar	Akuta boendelösningar finns i form av biståndslösa övernattningsplatser, akutboenden, kvinnojourer, skyddade boenden och jourlägenheter med mera. Sådana boenden ska lösa en akut uppkommen situation med målsättningen att därefter få en så långsiktig boendelösning som möjligt med rätt nivå av stöd utifrån individens behov. Det finns trots denna målsättning brukare som får flytta runt bland olika kortsiktiga boenden under lång tid. För att undvika detta så långt som möjligt behöver förflyttningsprocessens fokus vara från akutboende till mer långsiktiga boendelösningar. Hur ska det genomföras? För att minska nyttjandet av akutboendeplatser och nå en förflyttning till mer långsiktiga boendelösningar i enlighet med nationell hemlöshetsstrategi, ny hemlöshetsplan 2025-2026 samt mål och strategier i Kategoriplan vuxna, får socialförvaltningarnas myndighetsutövande vuxenenheter i uppdrag att utveckla sitt arbetssätt då detta är avgörande för att säkerställa effektiva och hållbara boendeinsatser till förvaltningens brukare som befinner sig i hemlöshet. Fokus behöver vara flyttning från akutboende till mer långsiktiga boendelösningar. De akuta och kortsiktiga boendeinsatserna behöver under placeringstiden säkerställa att individerna får det stöd de behöver för att kunna ta steget mot mer långsiktiga boenden och på sikt lämna hemlösheten bakom sig. Detta hänger ihop med utökningen av Bostad först och att det finns andra långsiktiga boendelalternativ som kan leda till egna kontrakt.	AC vuxen och försörjningsstöd i samtliga socialförvaltningar Boende och hemlöshet	
---	--	---	--

	Boende och hemlöshet får i uppdrag att säkerställa att boendeinsatserna i egen regi ger detta stöd.		
Se över behovet biståndsbedömda övernattningsplatser och strukturen för nyttjandet av dessa platser	Genomförda behovsanalyser och genomlysningar visar ett behov av att se över behovet av biståndsbedömda övernattningsplatser, det vill säga hur många platser som bedöms behövas för att tillgodose stadens behov. Det föreligger även ett behov av att se över hur strukturen för nyttjandet av dessa platser ska se ut. Hur ska det genomföras? Boende och hemlöshet får i uppdrag att, i samråd med Spink och Socialjouren, utreda behovet av biståndsbedömda övernattningsplatser och hur strukturen för nyttjandet av dessa ska se ut. I dagsläget har Socialjouren nio biståndsbedömda övernattningsplatser. När de biståndslösa platserna, som idag beläggs av Uppsökarenheten, tas bort finns det möjlighet att utöka antalet biståndsbedömda övernattningsplatser till femton om behov finns. Om behov av ytterligare sex platser bedöms föreligga behöver ställning tas till hur dessa ska beläggas. Ska det endast vara Socialjouren som belägger platserna eller ska även socialförvaltningarna ha tillgång till dessa? Om bedömningen är att även förvaltningarna ska ha tillgång till dessa platser behöver ställning tas till om dessa ska förmedlas via Spink som socialförvaltningens övriga biståndsbedömda insatser. Ett förtydligande kring vad som är skillnaden mellan dessa platser	Socialjouren	

	och akutboende behöver då också göras och kommuniceras.		
Utveckla samarbetet utifrån befintligt Idéburet Offentligt Partnerskap med Räddningsmissionen 35:an, Uppsökarenheten och myndighetsutövande socialtjänst.	Uppsökarenhetens biståndslösa platser beläggs idag utan föregående biståndsbedömning enligt 4 kap 1 § SoL. Det är Uppsökarenhetens fältsekreterare som utifrån en viss prioriteringsordning beslutar om vem som har rätt att nyttja de biståndslösa platserna och inte. Det är inte förenligt med lagstiftning att göra denna form av bedömning utan att bistånd beviljas enligt 4 kap 1 § SoL. Inte heller i den nya socialtjänstlagen bedöms det lämpligt att boendeinsatser tillhandahålls utan bistånd. För att säkerställa att socialförvaltning Sydväst följer gällande lagstiftning görs bedömningen att avveckla de biståndslösa platserna från kommunal regi. För att säkerställa att staden kan möta behovet av nattvila för personer i långvarig akut hemlöshet kvarstår behovet av biståndslösa platser. Det handlar om personer som är i behov av ett omfattande motivationsarbete för att söka bistånd från myndighetsutövande socialtjänst. Bedömningen görs att överlämna beläggningen av de biståndslösa platserna som i dag finns inom ramen för det pågående Idéburens Offentliga Partnerskapet, till Räddningsmissionen. Vidare görs bedömningen att fortsätta att utveckla samverkan mellan uppsökarenhetens fältsekreterare och Räddningsmissionens personal för att säkerställa att personer efter nattvila på de biståndslösa platser motiveras att etablera eller upprätthålla en kontakt med myndighetsutövande socialtjänst.	Boende och hemlöshet	

	Hur ska det genomföras? Boende och hemlöshet får i uppdrag att i enlighet med upprättad implementeringsplan, utveckla samverkan med Räddningsmissionens personal för att säkerställa att de har en struktur för beläggning av de biståndslösa platserna, samt för att säkerställa att brukare efter nattvila på de biståndslösa övernattningsplatserna motiveras att etablera eller upprätthålla en kontakt med myndighetsutövande socialtjänst.		
--	---	--	--